

ფემიციდის სისხლისსამართლებრივი და კრიმინოლოგიური ასპექტები

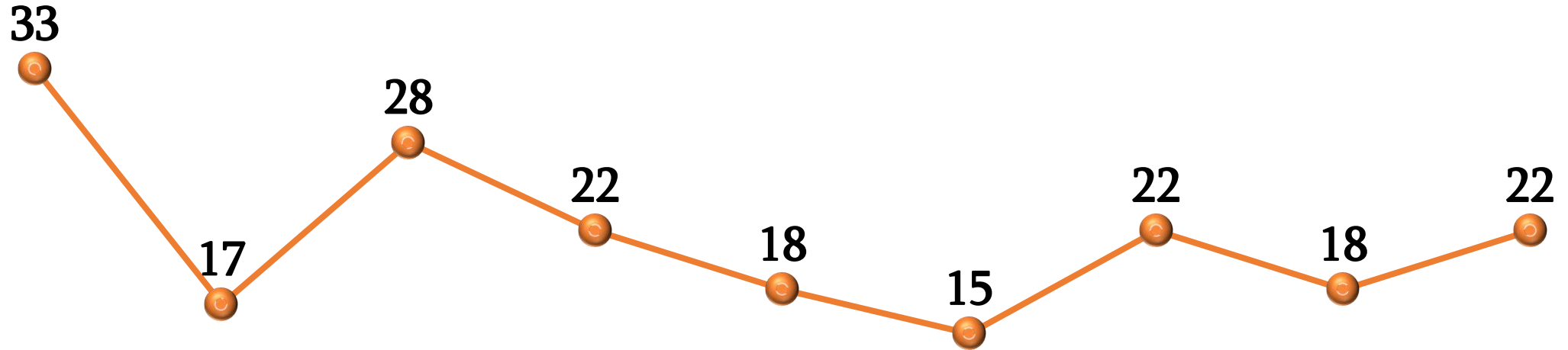
2014-2022

საქართველოს გენერალური პროკურატურა
ადამიანის უფლებათა დაცვის დეპარტამენტი

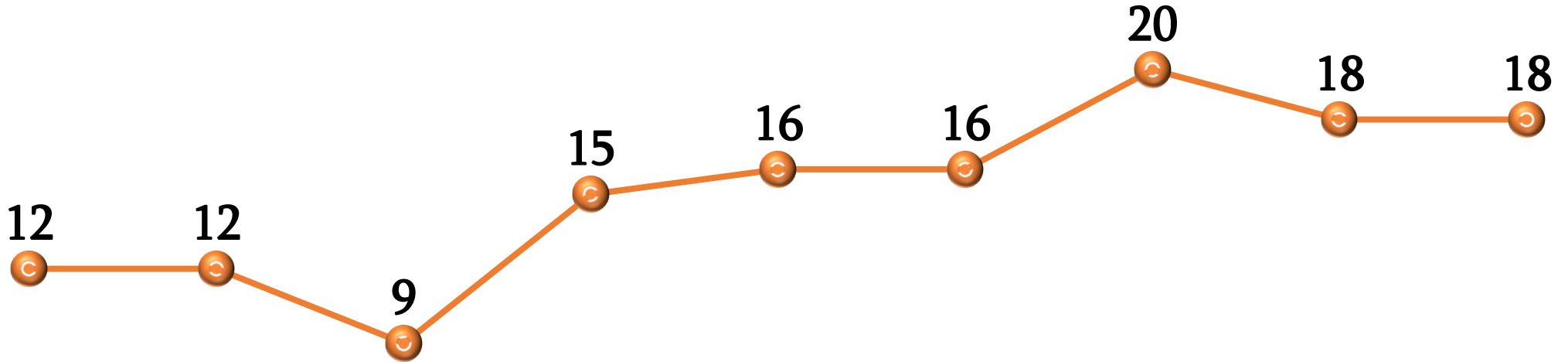
ქალთა მკვლელობა - 195 ქალი

2014 წელი 2015 წელი 2016 წელი 2017 წელი 2018 წელი 2019 წელი 2020 წელი 2021 წელი 2022 წელი

ქალთა მკვლელობის მცდელობა - 136 ქალი

2014 წელი 2015 წელი 2016 წელი 2017 წელი 2018 წელი 2019 წელი 2020 წელი 2021 წელი 2022 წელი

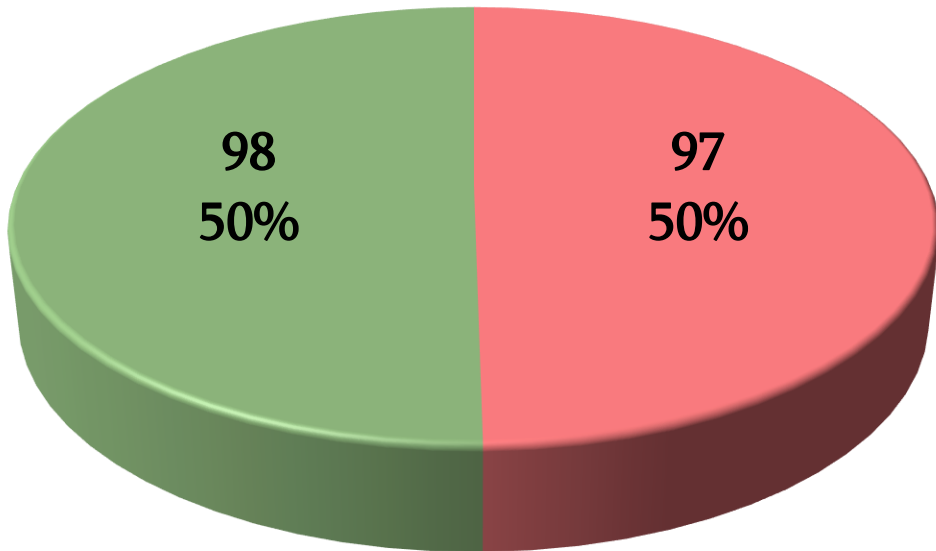

ოჯახური დანაშაულის წილი ქალთა მკვლელობა/ მკვლელობის მცდელობა

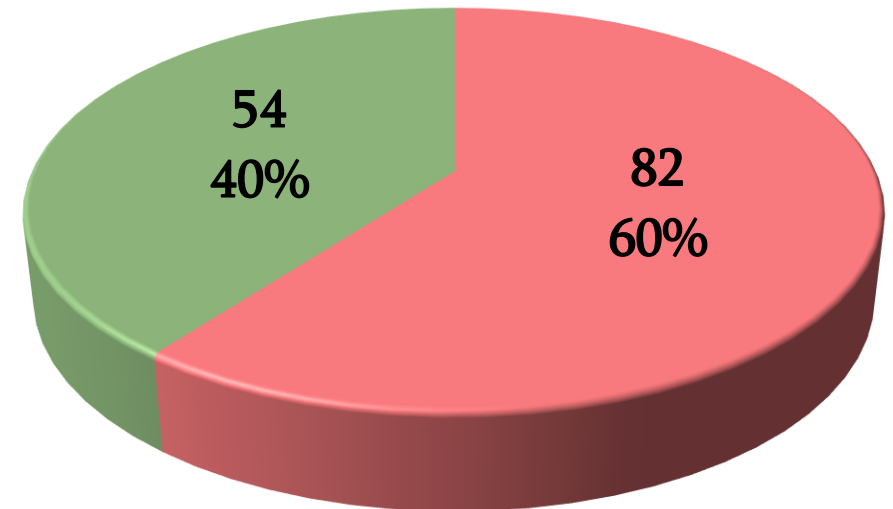
2014 - 2022

ქალთა მკვლელობა - სულ 195

■ ოჯახური ნიშნით ■ არა ოჯახური ნიშნით

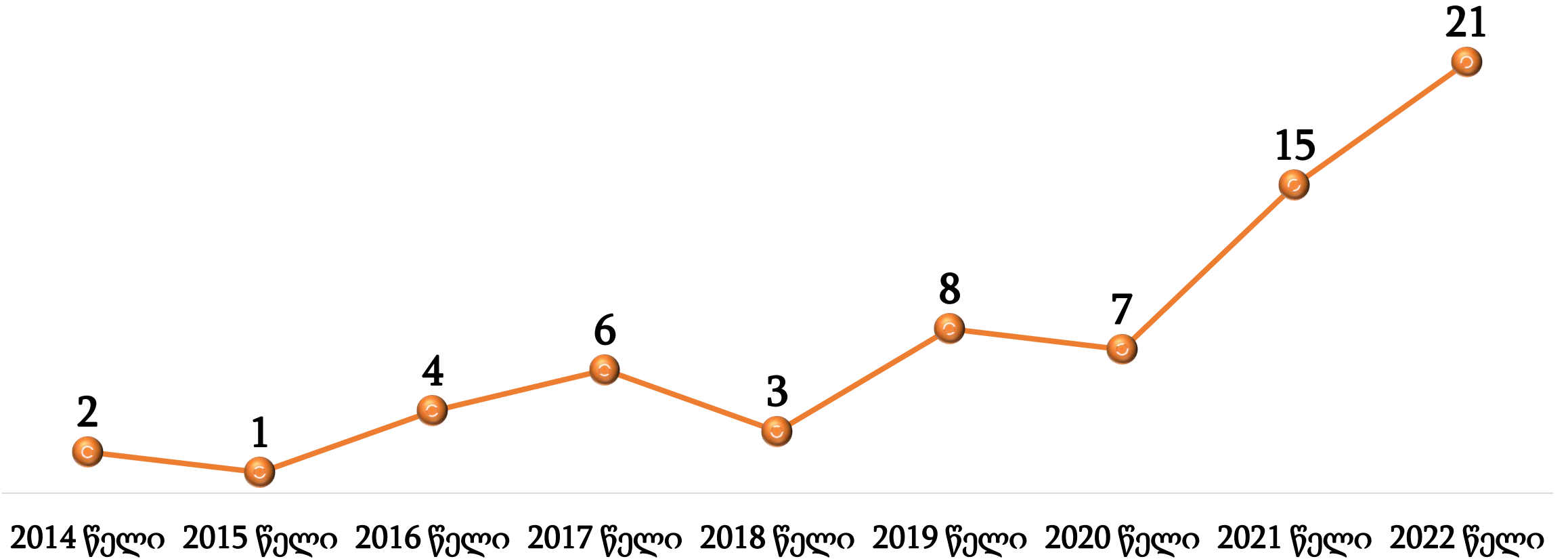
ქალთა მკვლელობის მცდელობა -
სულ 136

■ ოჯახური ნიშნით ■ არა ოჯახური ნიშნით

ქალთა თვითმკვლელობა/ თვითმკვლელობის ცდა - სულ 67 ქალი

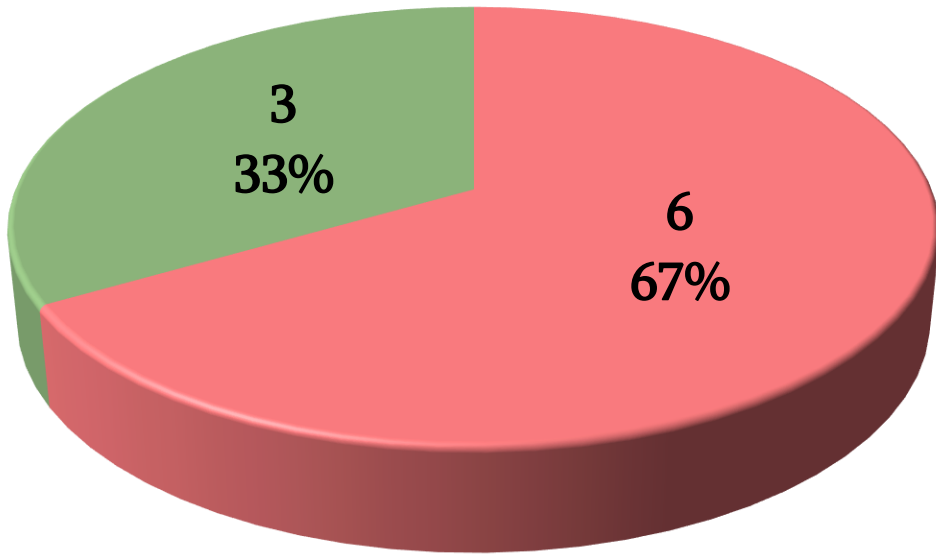

ოჯახური დანაშაულის წილი ქალთა თვითმკვლელობა/ თვითმკვლელობის ცდა

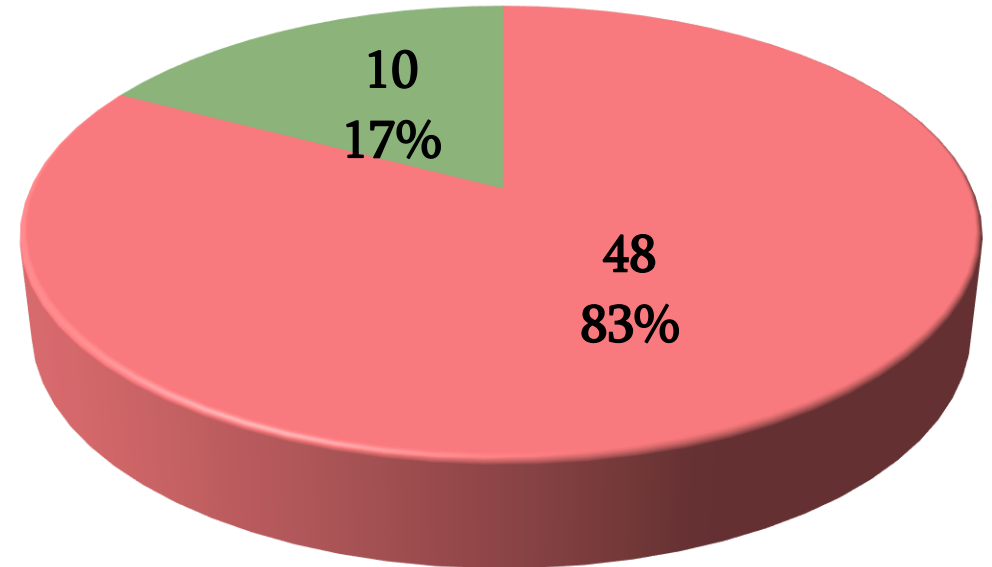
2014 -2022

ქალთა თვითმკვლელობა - სულ 9

■ ოჯახური ნიშნით ■ არა ოჯახური ნიშნით

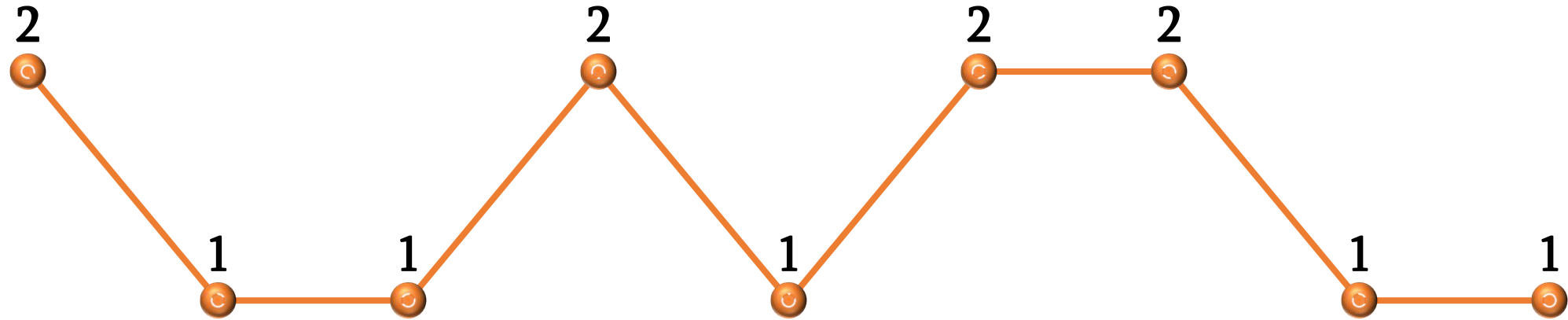
ქალთა თვითმკვლელობის ცდა -
სულ 58

■ ოჯახური ნიშნით ■ არა ოჯახური ნიშნით

ქალთა ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე დაზიანება, რამაც სიცოცხლის მოსპობა გამოიწვია - 13 ქალი

2014 წელი 2015 წელი 2016 წელი 2017 წელი 2018 წელი 2019 წელი 2020 წელი 2021 წელი 2022 წელი

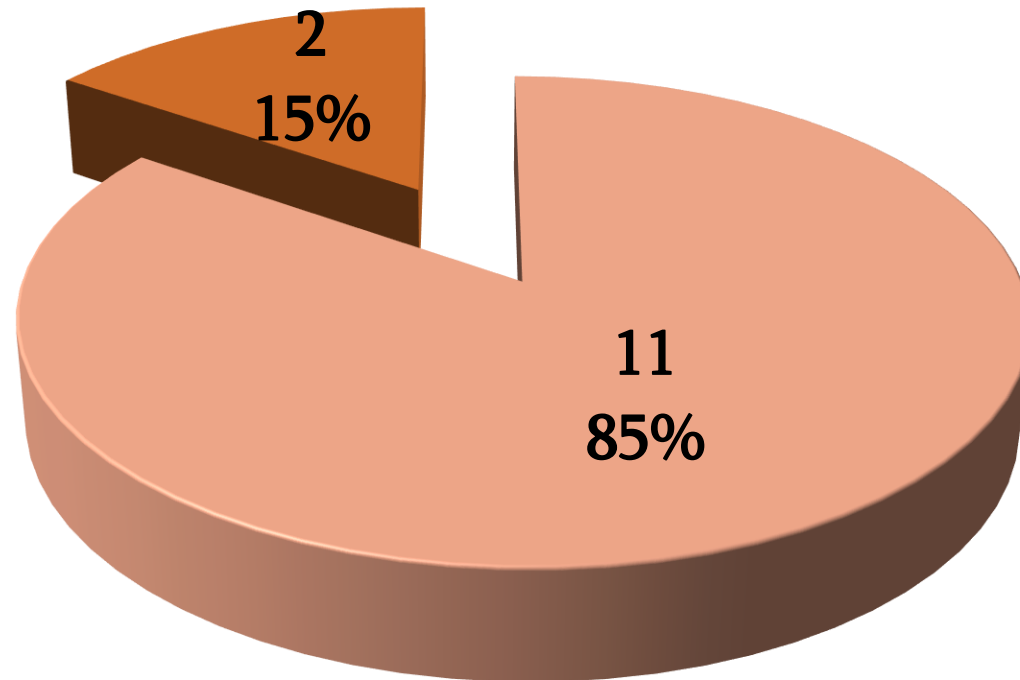

ოჯახური დანაშაულის წილი ქალთა ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე დაზიანება, რამაც სიცოცხლის მოსპობა გამოიწვია

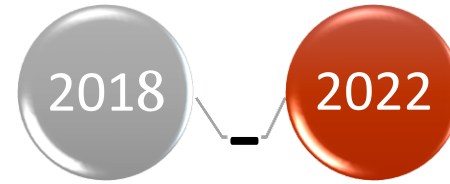

2014 - 2022

ქალთა ჯანმრთელობის მძიმე დაზიანება - სულ 13

■ ოჯახური ნიშნით ■ არა ოჯახური ნიშნით

ფემიციდი
ქალთა მკვლელობა
გენდერის ნიშნით

ფემიციდის კვლევის მეთოდოლოგია

დეფინიცია ლათინო-ამერიკულ სახელმძღვანელო ოქმზე დაყრდნობით

ფემიციდი არის გენდერის ნიშნით ჩადენილი ქალის მკვლელობა, რომლის ჩადენის მოტივი ან კონტექსტი დაკავშირებულია ქალის მიმართ გენდერულ ძალადობასთან, დისკრიმინაციასთან, ან ქალის დაქვემდებარებულ როლთან, რაც გამოიხატება ქალთან შედარებით უპირატესი მდგომარეობით, ქალის მიმართ მესაკუთრული დამოკიდებულებით, მისი ქცევის კონტროლით.

გენდერის ინდიკატორები:

მსხვერპლის მიმართ დისკრიმინაციული/სექსისტური დამოკიდებულება

მესაკუთრული დამოკიდებულება/ ქცევის კონტროლი

ე.წ. „ღირსების დაცვა“

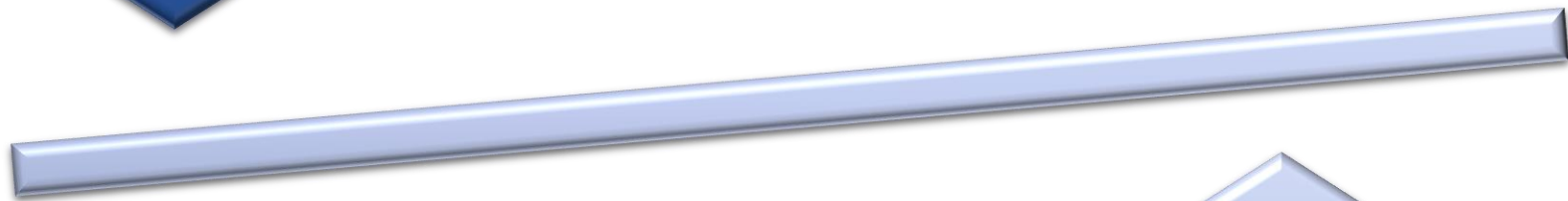
სტერეოტიპული გენდერული როლები - მორჩილების მოთხოვნა

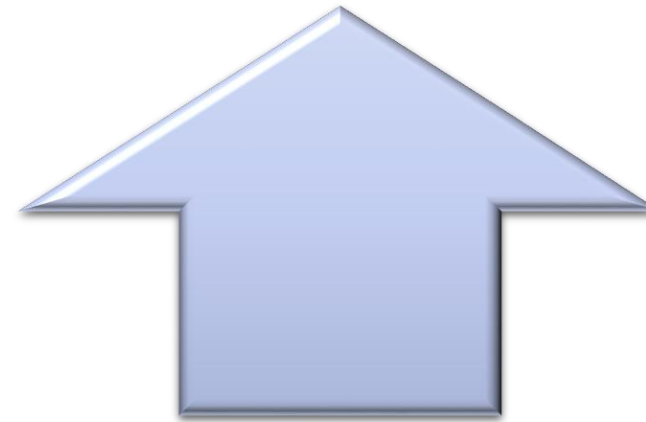
ფემიციდის კვლევის მიზანი

*ფემიციდის ფაქტებზე
ეფექტიანი რეაგირება*

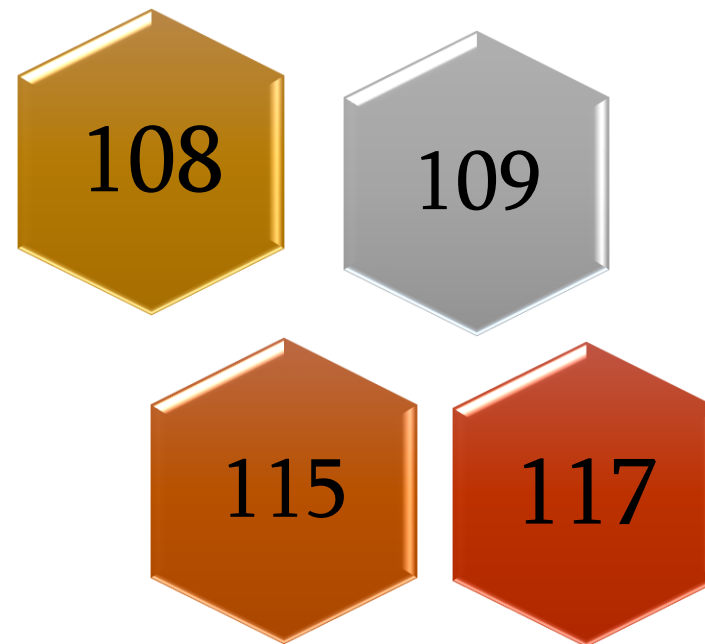
*არსებული გამოწვევების
იდენტიფიცირება და
ერთიანი მიდგომის
ჩამოყალიბება*

ფემიციდის კვლევის ფარგლები

*2018-2022 წლებში გენდერის ნიშნით
ჩადენილი ქალთა მკვლელობის,
მკვლელობის მცდელობის,
თვითმკვლელობამდე მიყვანისა და
ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე დაზიანების
ფაქტები, რამაც სიცოცხლის მოსპობა
გამოიწვია*

*კვლევის ფარგლები მოიცავს
სისხლის სამართლის კოდექსის
აღნიშნული მუხლებით გათვალისწინებული
დანაშაულების მცდელობებსაც*

შესწავლილი ფემიციდის სახეები

ოჯახური ფემიციდი

არა ოჯახური ფემიციდი

ინტიმური ფემიციდი

არა ინტიმური ფემიციდი

ტრანსფობიური ფემიციდი

ასოციაციური ფემიციდი

ფემიციდის კვლევის მიზნებისთვის

დეფინიცია
ლათინო-
ამერიკულ
სამოდელო
ოქმზე
დაყრდნობით

ოჯახური ფემიციდი - ქალის მკვლელობა, რაც დაკავშირებულია ოჯახურ ურთიერთობასთან დაზარალებულსა და ბრალდებულს შორის.

ინტიმური ფემიციდი - ქალის მკვლელობა ჩადენილი მამაკაცის მიერ, რომელთანაც მას ჰქონდა ურთიერთობა ან ინტიმური კავშირი: პარტნიორი, შეყვარებული, ყოფილი შეყვარებული, პირი, რომლისგანაც ჰყავს შვილი.

არა ინტიმური ფემიციდი - ქალის მკვლელობა მისთვის უცნობი მამაკაცის მიერ, ან პირის მიერ, რომელთანაც ქალს არ ჰქონია არანაირი ურთიერთობა.

ფემიციდის კვლევის მიზნებისთვის

დეფინიცია
ლათინო-
ამერიკულ
სამოდელო
ოქმზე
დაყრდნობით

ტრანსფობიური ფემიციდი - ტრანსგენდერი ან ტრანსექსუალი ქალის მკვლელობა, რაც მოტივირებულია მოძალადის შეუწყნარებლობით დაზარალებულის გენდერული იდენტობის მიმართ

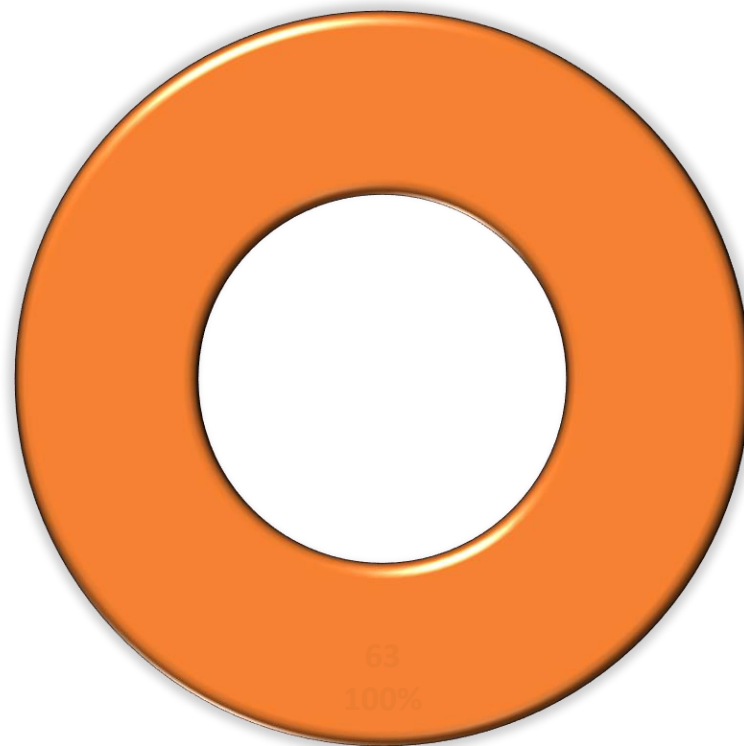
ასოციაციური ფემიციდი - ქალის მკვლელობა, ისეთ გარემოებაში, როდესაც მამაკაცს განზრახული ჰქონდა სხვა ქალის მკვლელობა და განზრახვის სისრულეში მოყვანისას მოკლა სხვა ქალი(ც).

ფემიციდის მსხვერპლი

2 0 1 8 - 2 0 2 2

სულ 66 მსხვერპლი

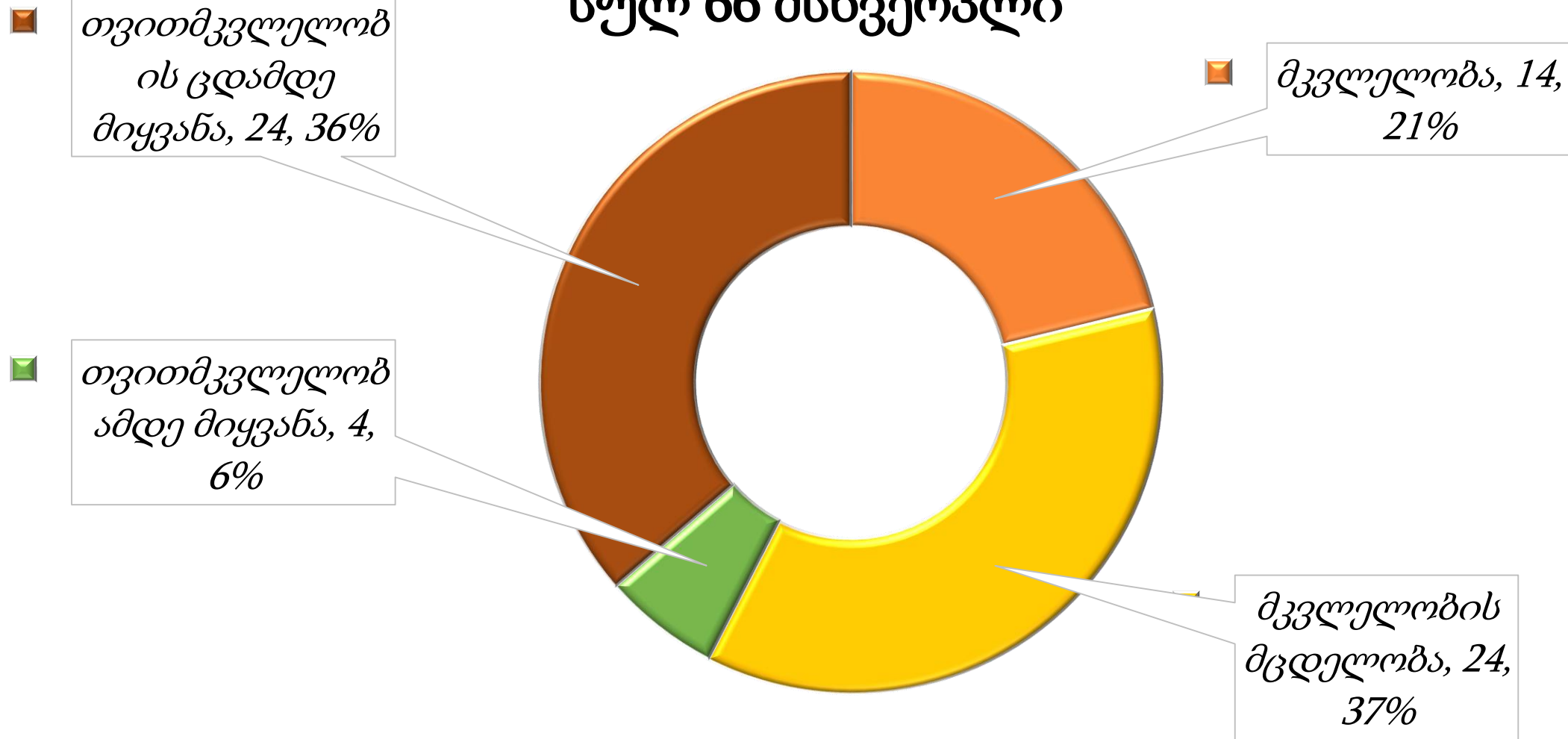

ფემიციდის დანაშაულები

2 0 1 8 - 2 0 2 2

სულ 66 მსხვერპლი

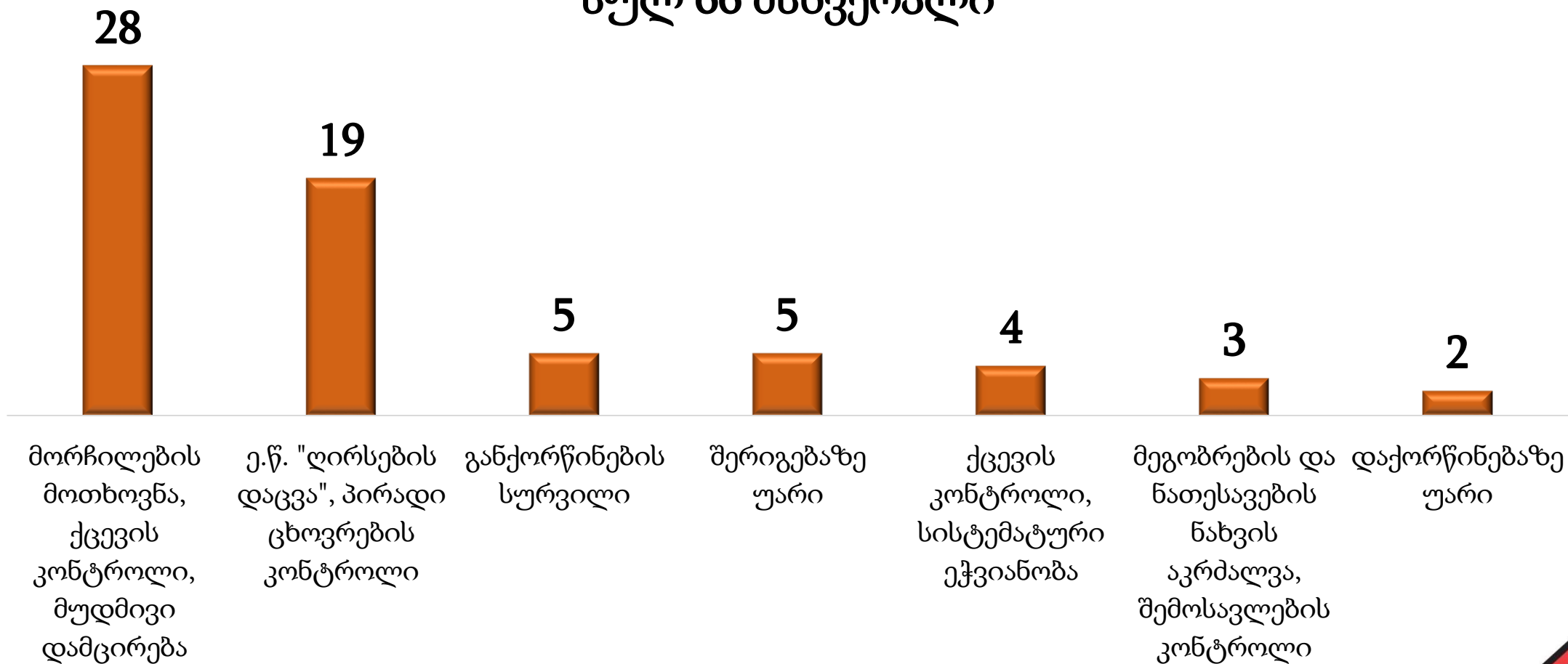

გამოვლენილი გენდერის ინდიკატორები

2 0 1 8 - 2 0 2 2

სულ 66 მსხვერპლი

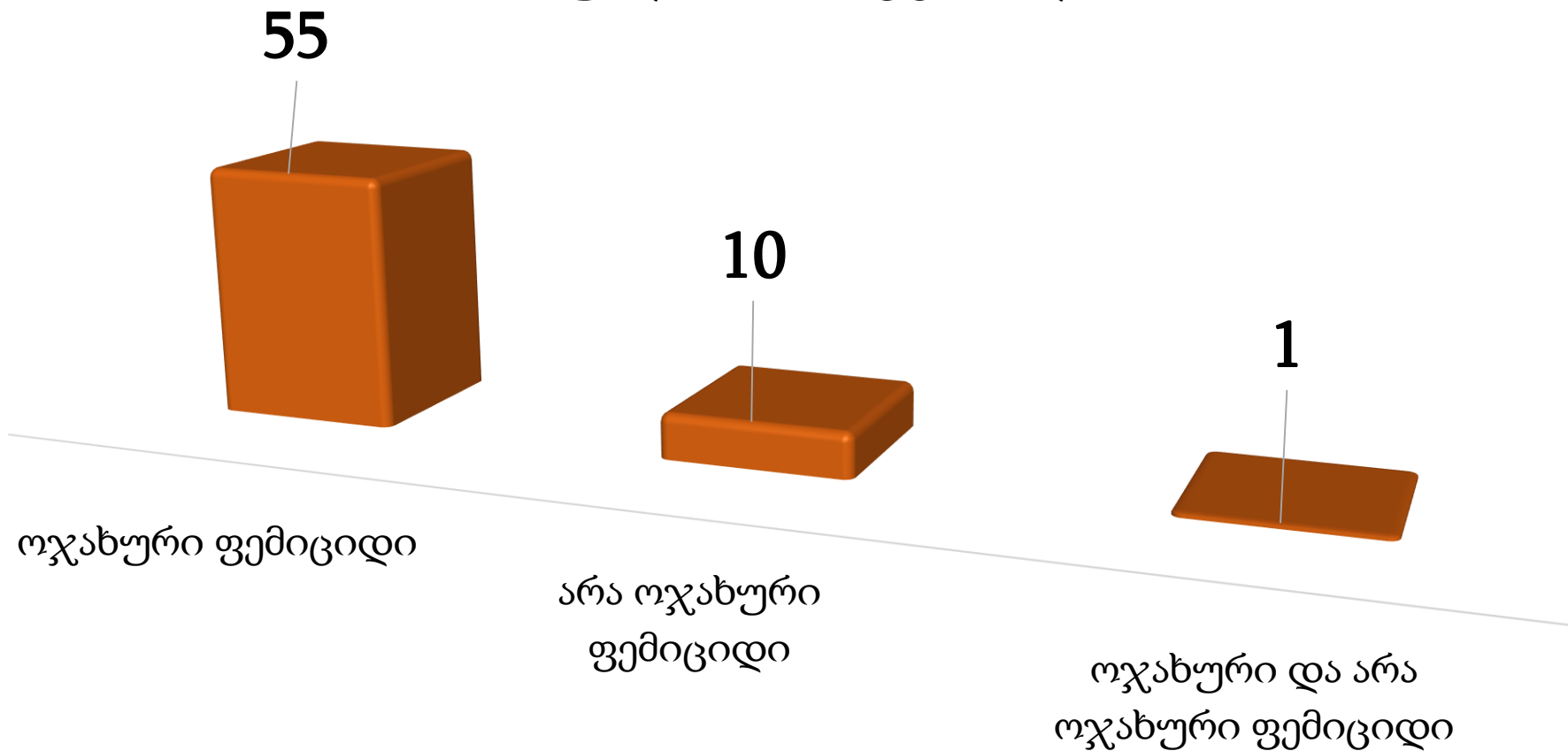

ოჯახური და არა ოჯახური ფემიციდი

2 0 1 8 - 2 0 2 2

სულ 66 მსხვერპლი

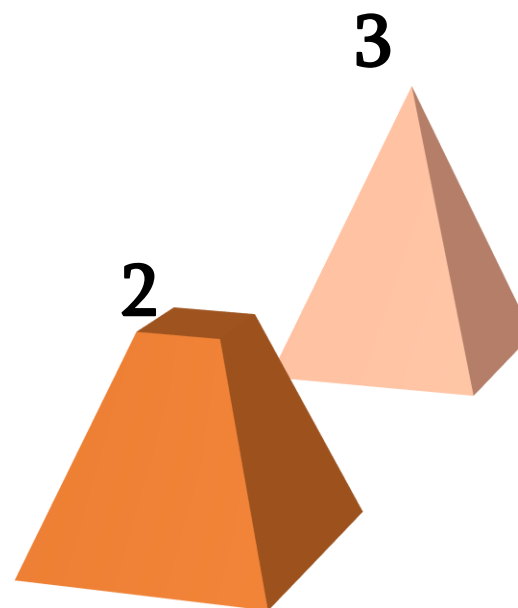

ტრანსფორმირი და ასოციაციური ფემიციდი

2 0 1 8 - 2 0 2 2

სულ 5 მსხვერპლი

- ტრანსფორმირი და ასოციაციური ფემიციდი
- ტრანსფორმირი ფემიციდი

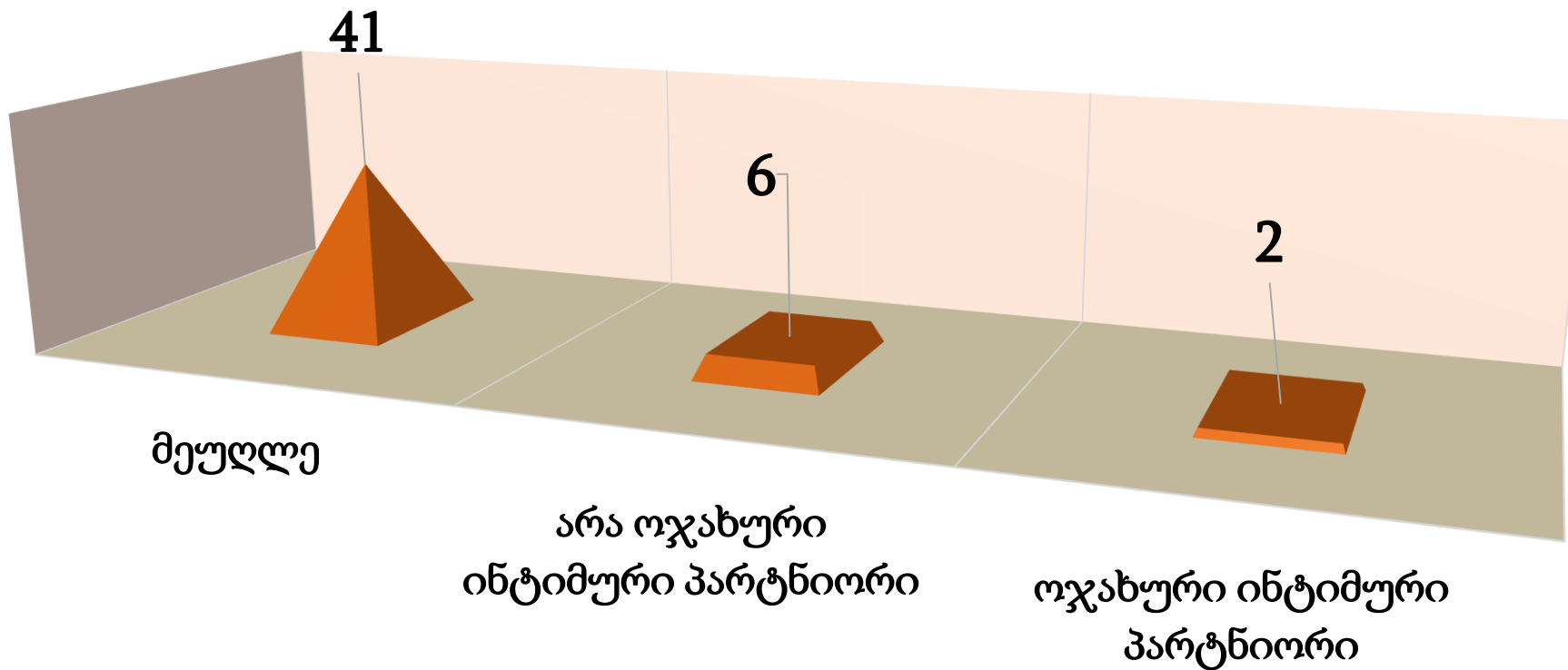

ინტიმური ფემიციდი

2 0 1 8 - 2 0 2 2

სულ 49 მსხვერპლი

შენიშვნა! 3 მსხვერპლის მიმართ განხორციელდა ინტიმური და არა ინტიმური ფემიციდი ერთად

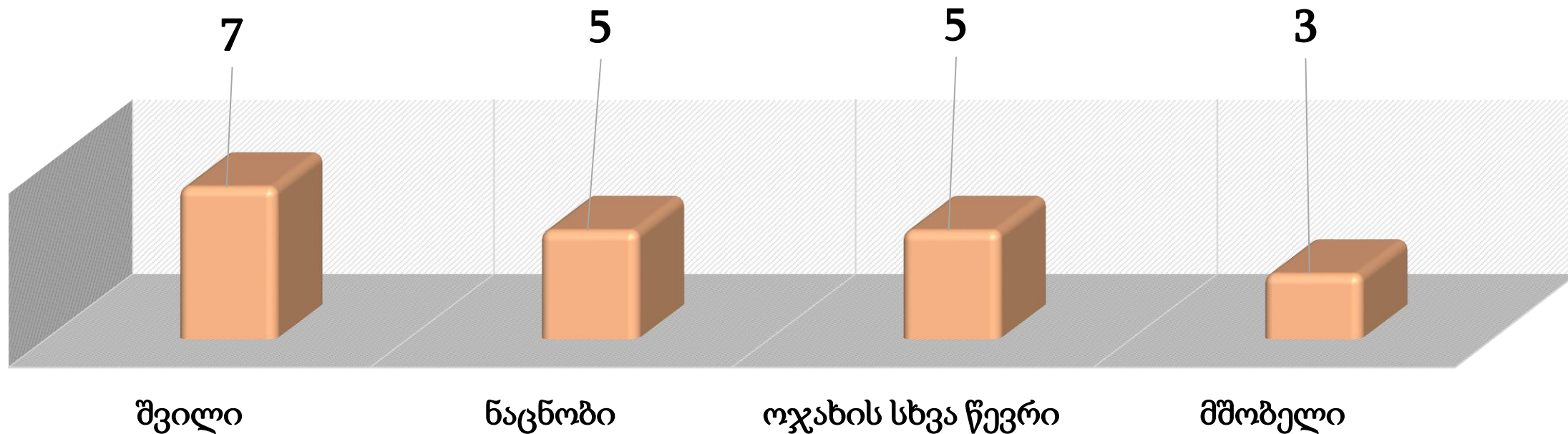

არა ინტიმური ფემიციდი

2 0 1 8 - 2 0 2 2

სულ 20 მსხვერპლი

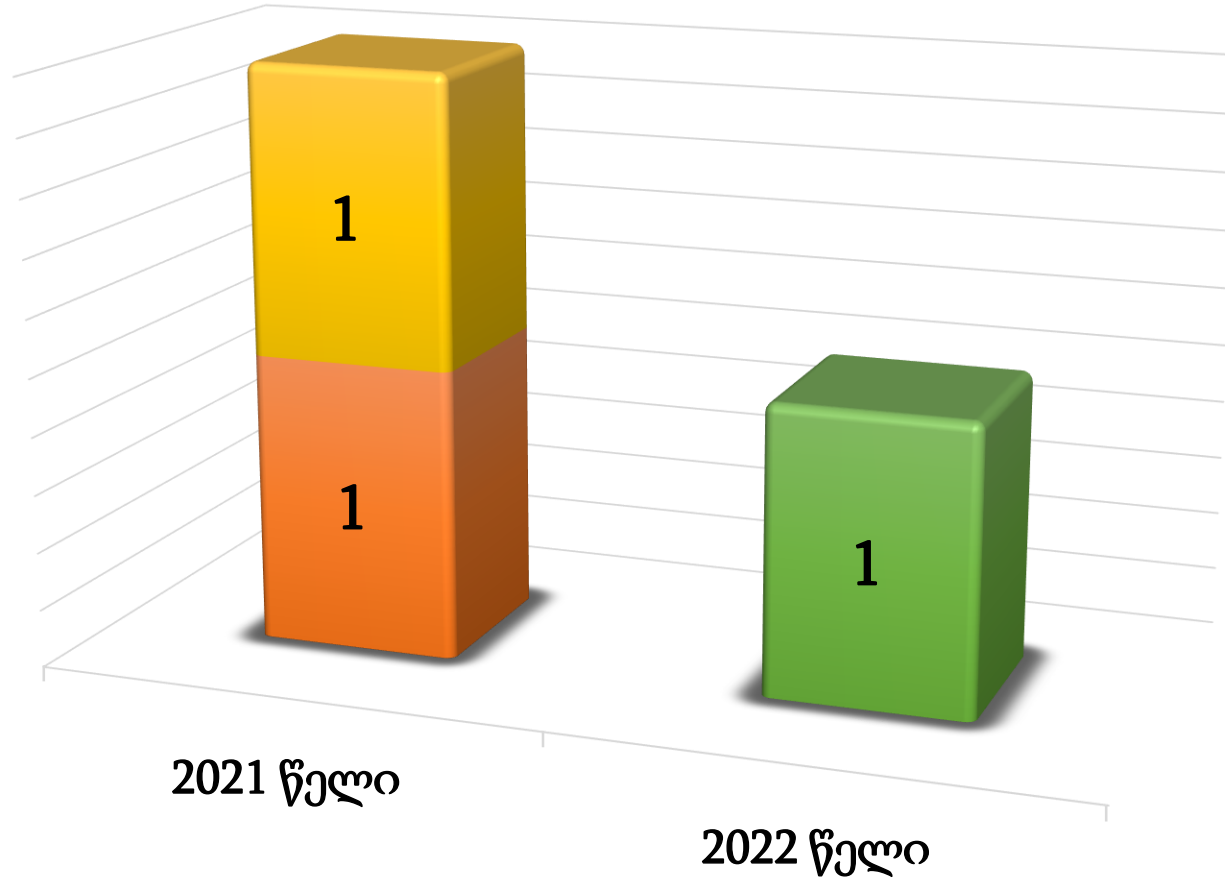
შენიშვნა! 3 მსხვერპლის მიმართ განხორციელდა ინტიმური და არა ინტიმური ფემიციდი ერთად

ინტერსექციული დისკრიმინაციის მსხვერპლი ფემიციდში

2 0 1 8 - 2 0 2 2

- შეზღუდული შესაძლებლობა
- ეროვნული კუთვნილება
- რელიგია

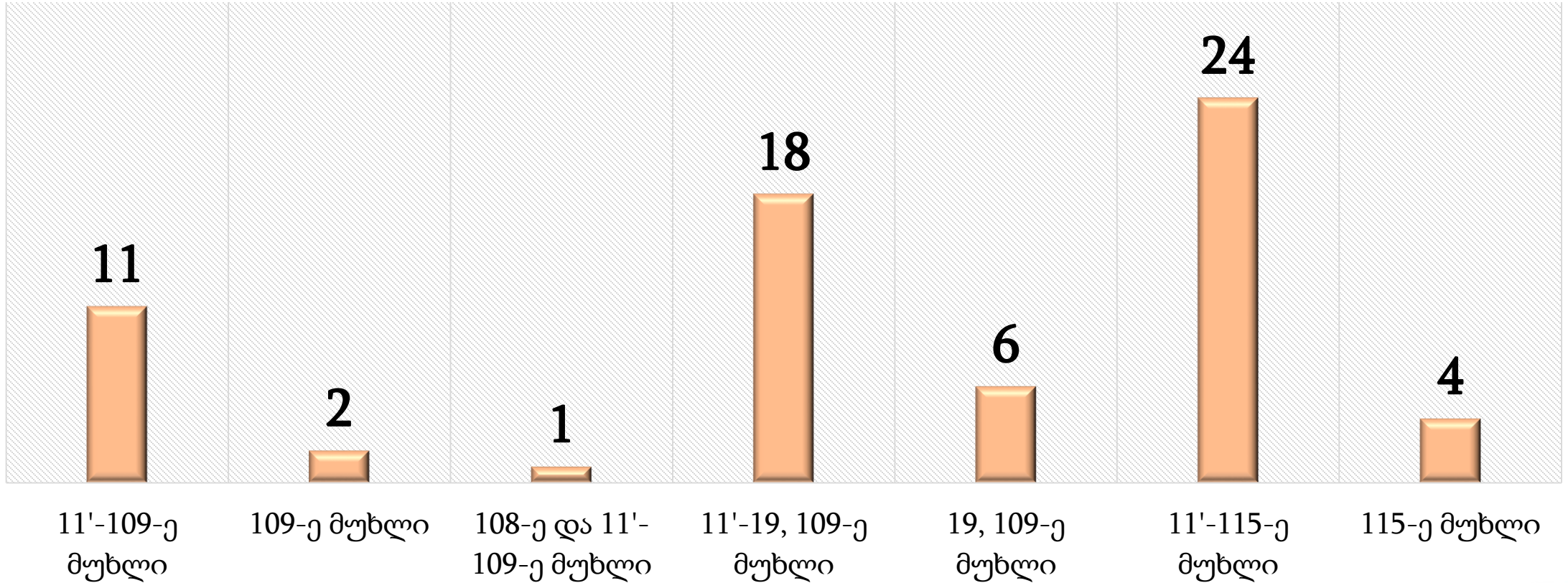

ფემიციდის კვალიფიკაცია

2 0 1 8 - 2 0 2 2

სულ 66 მსხვერპლი

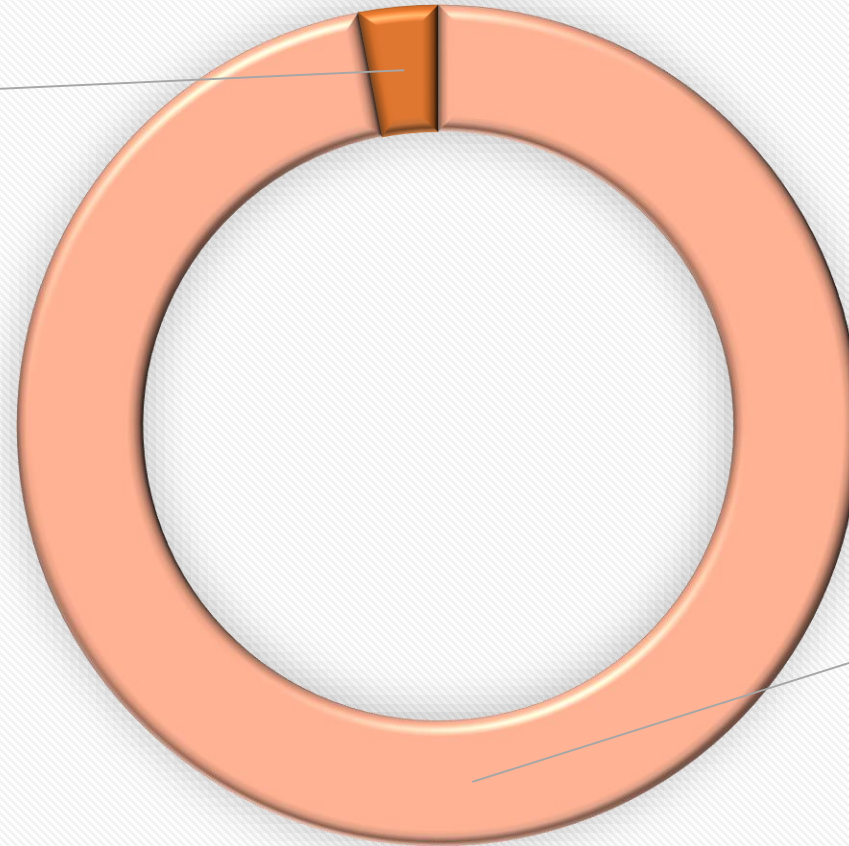

ფემიციდის მსხვერპლის სქესი

2 0 1 8 - 2 0 2 2

სულ 66 მსხვერპლი

ტრანსგენდერ
ი ქალი, 2, 3%

ქალი, 64, 97%

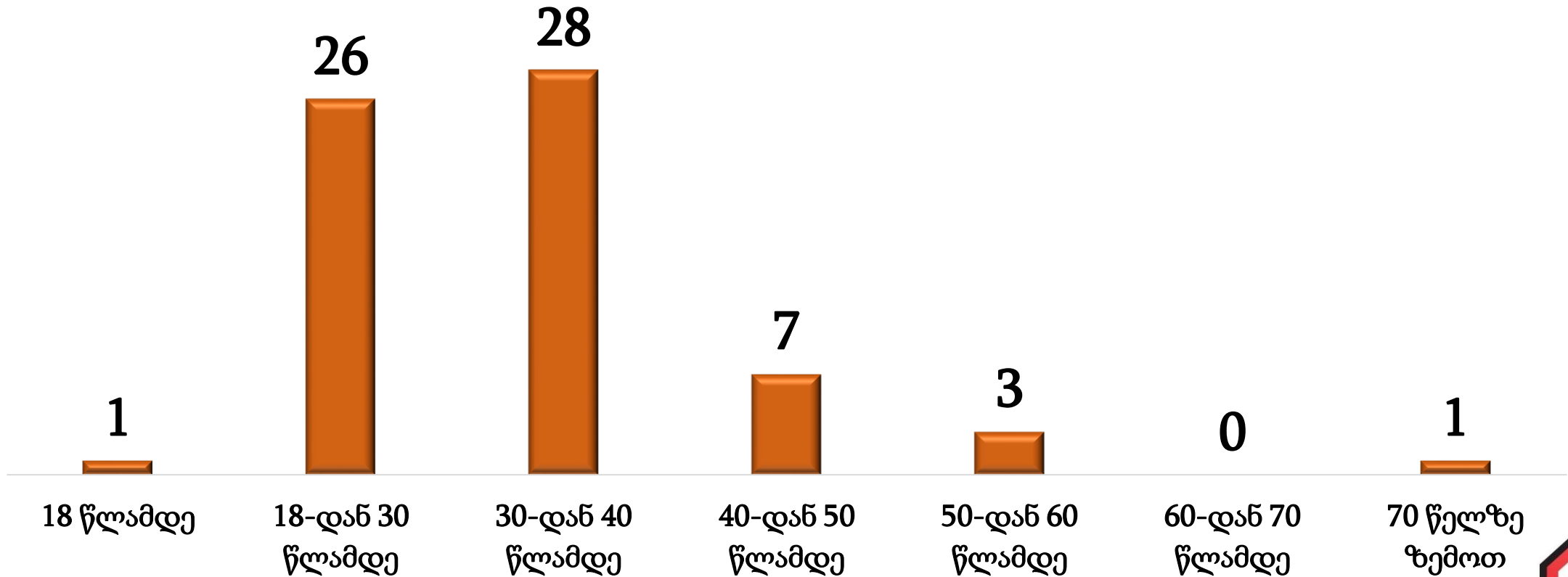

ფემიციდის მსხვერპლის ასაკი

2 0 1 8 - 2 0 2 2

სულ 66 მსხვერპლი

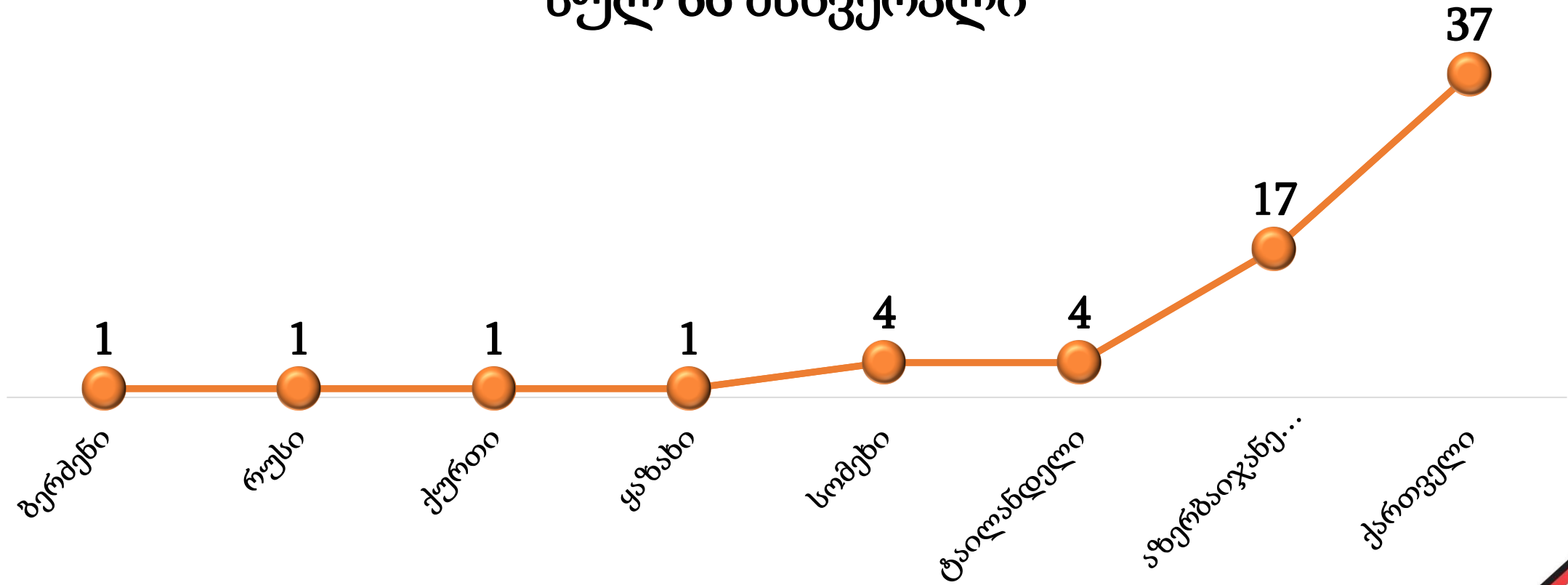

ფემციდის მსხვერპლის ეთნიკური და ეროვნული კუთვნილება

2 0 1 8 - 2 0 2 2

სულ 66 მსხვერპლი

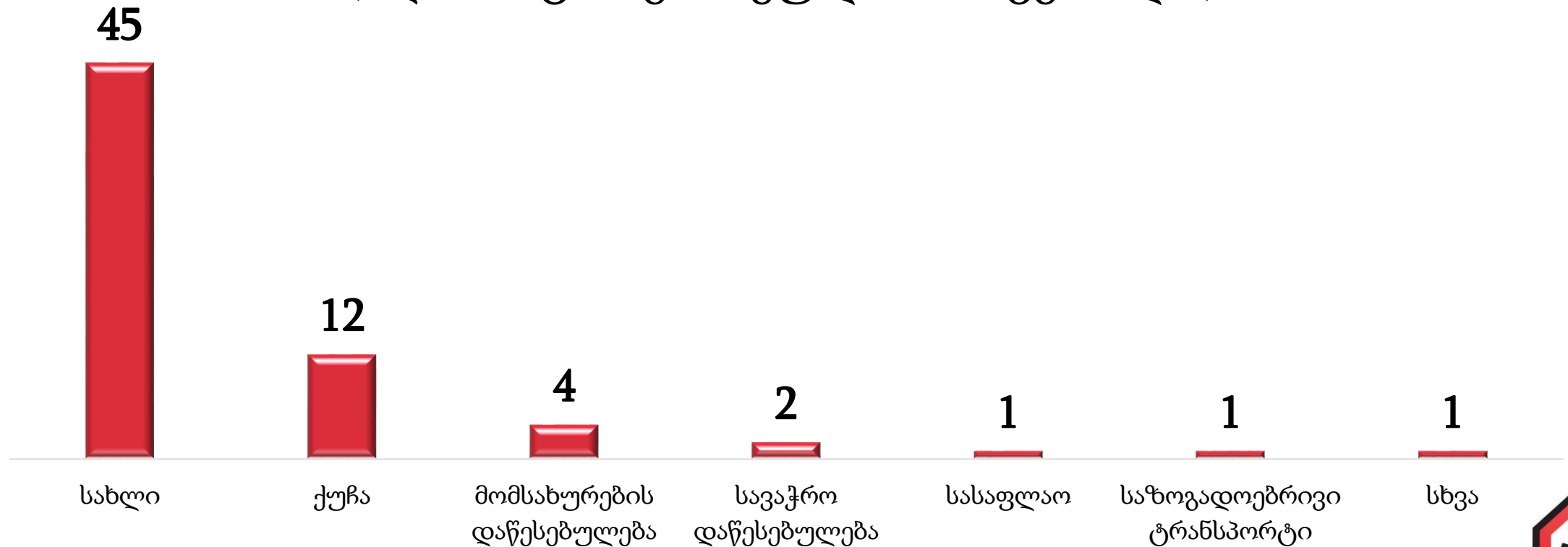

დანაშაულის ჩადენის ადგილი

2 0 1 8 - 2 0 2 2

სულ 66 მსხვერპლი
(აღსარიცხი ერთეული: მსხვერპლი)

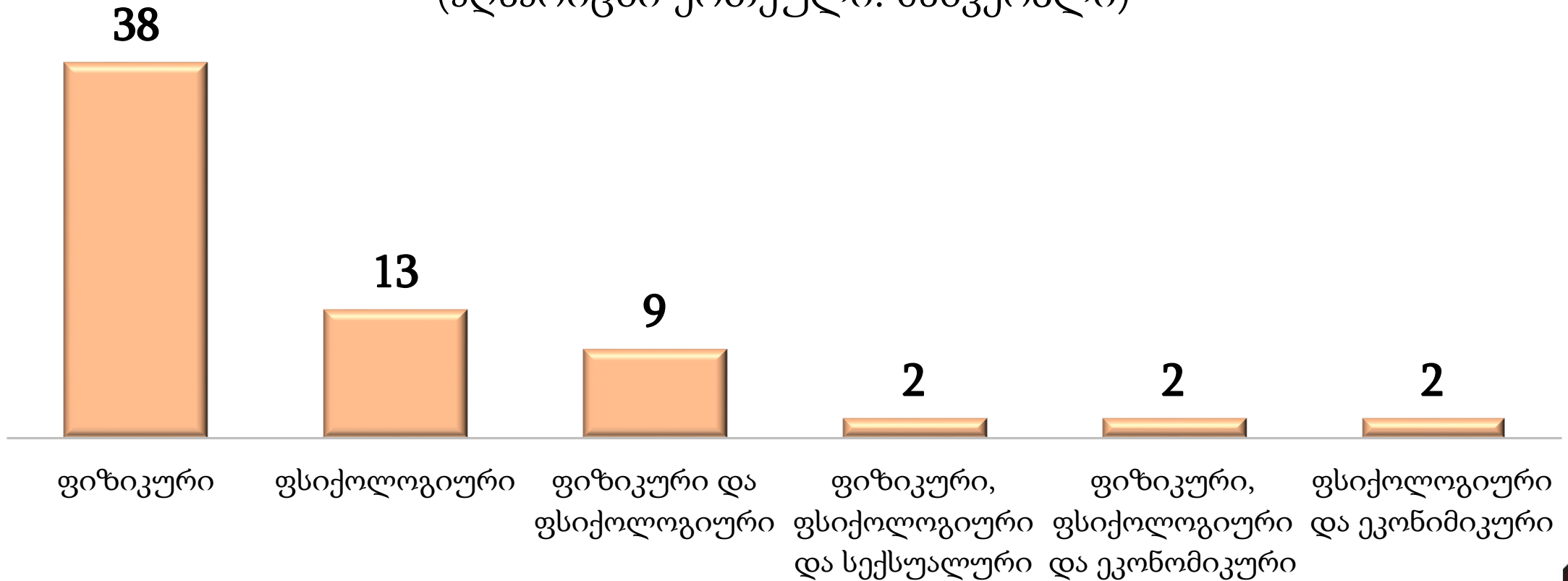

ძალადობის ფორმა

2 0 1 8 - 2 0 2 2

სულ 66 მსხვერლი
(აღსარიცხი ერთეული: მსხვერპლი)

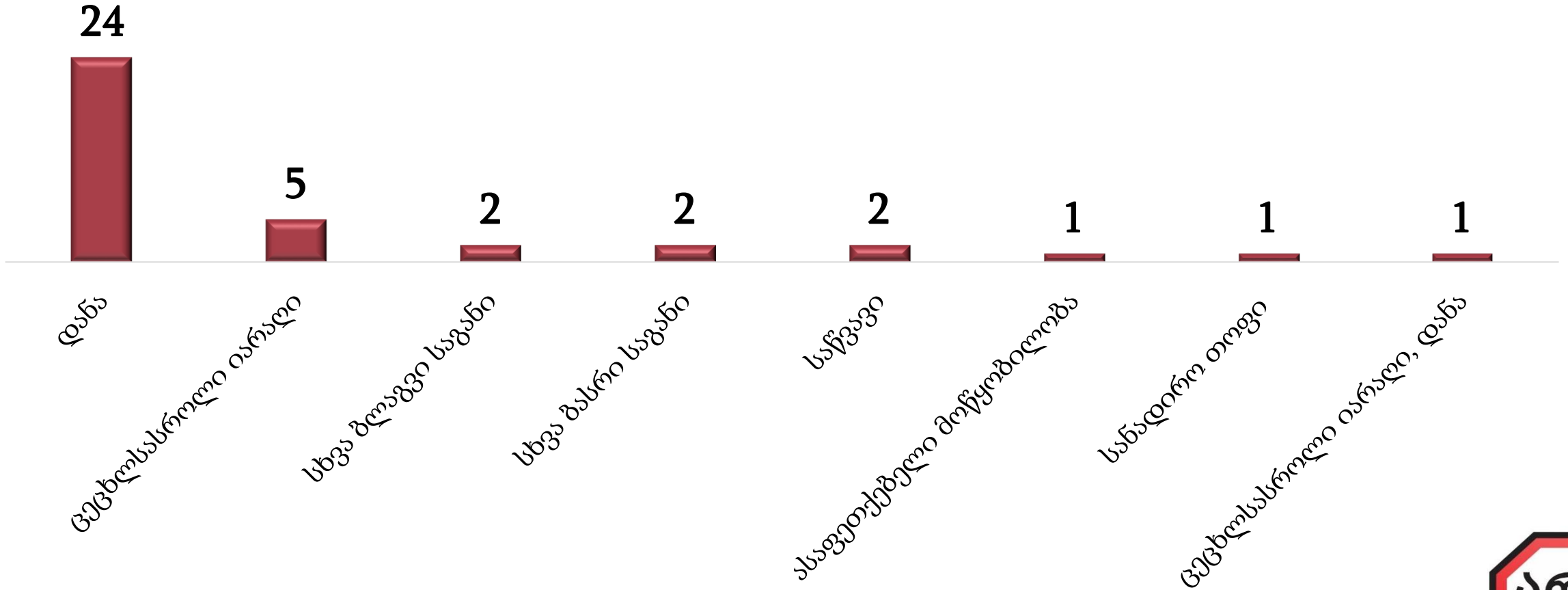

დანაშაულის ჩადენის იარაღი მკვლელობასა და მკვლელობის მცდელობაში

2 0 1 8 - 2 0 2 2

სულ 38 მსხვერპლი

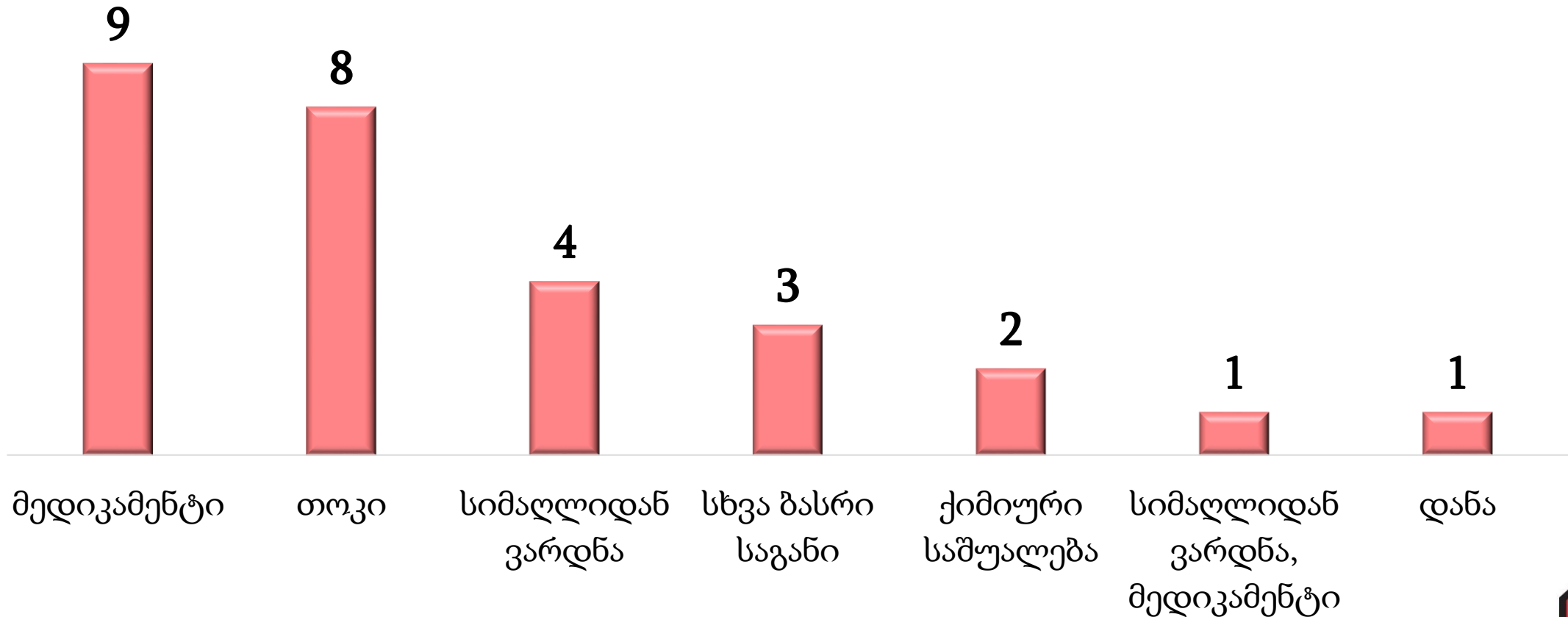

თვითმკვლელობისა და თვითმკვლელობის ცდის იარაღი

2 0 1 8 - 2 0 2 2

სულ 28 მსხვერპლი

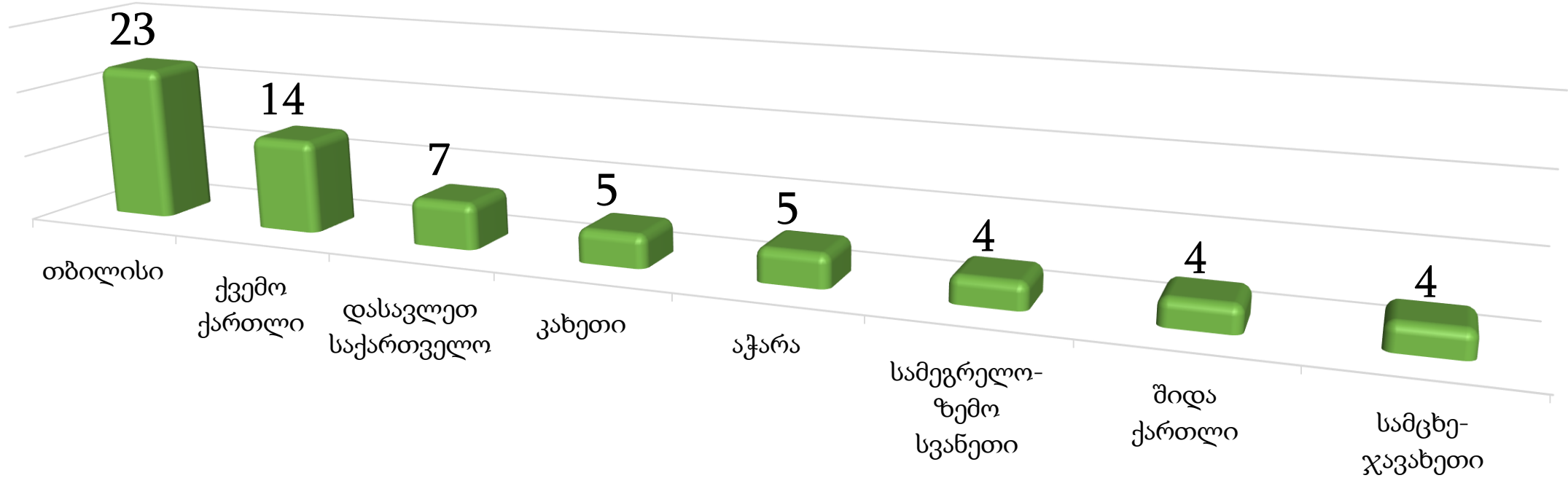

ფემიციდი რეგიონულ ქრისტიანულში

2 0 1 8 - 2 0 2 2

სულ 66 მსხვერპლი
(აღსარიცხი ერთეული: პირი)

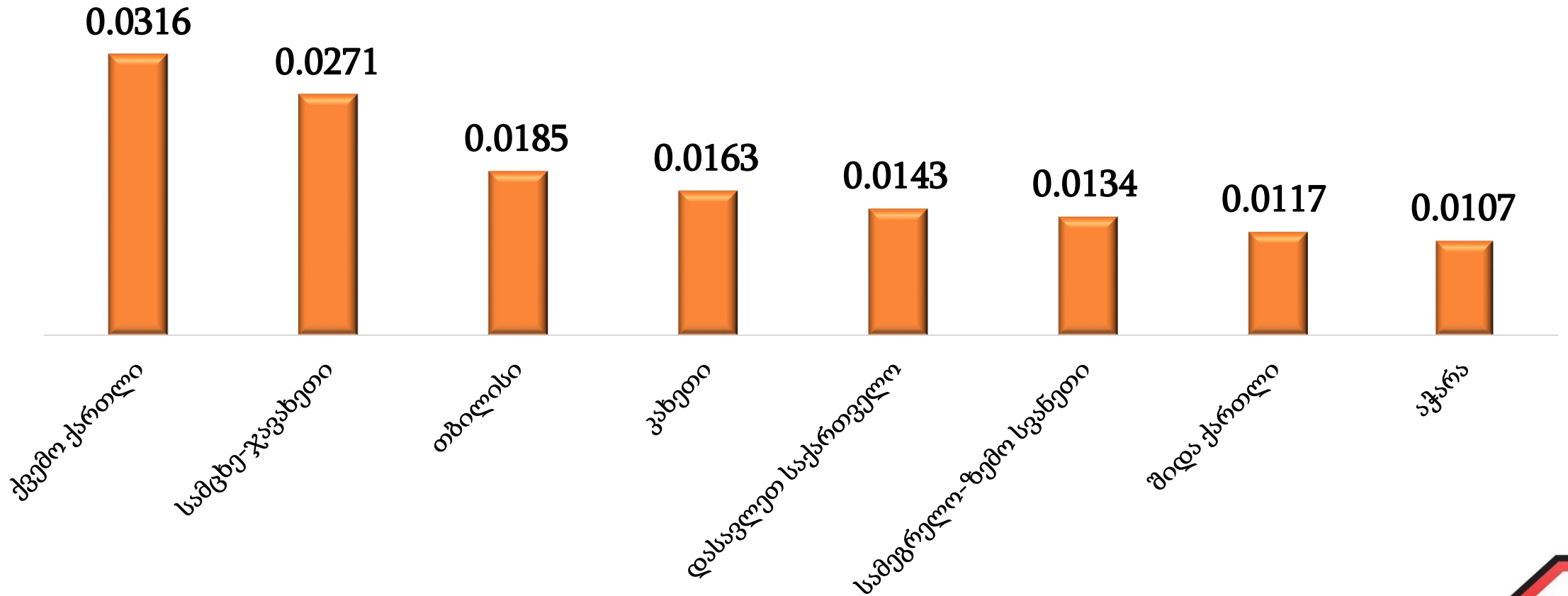

ფემიციდი რეგიონულ ჭრილში ერთ სულ მოსახლეზე

2 0 1 8 - 2 0 2 2

შედარება მოსახლეობის რიცხოვნობასთან 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით
%

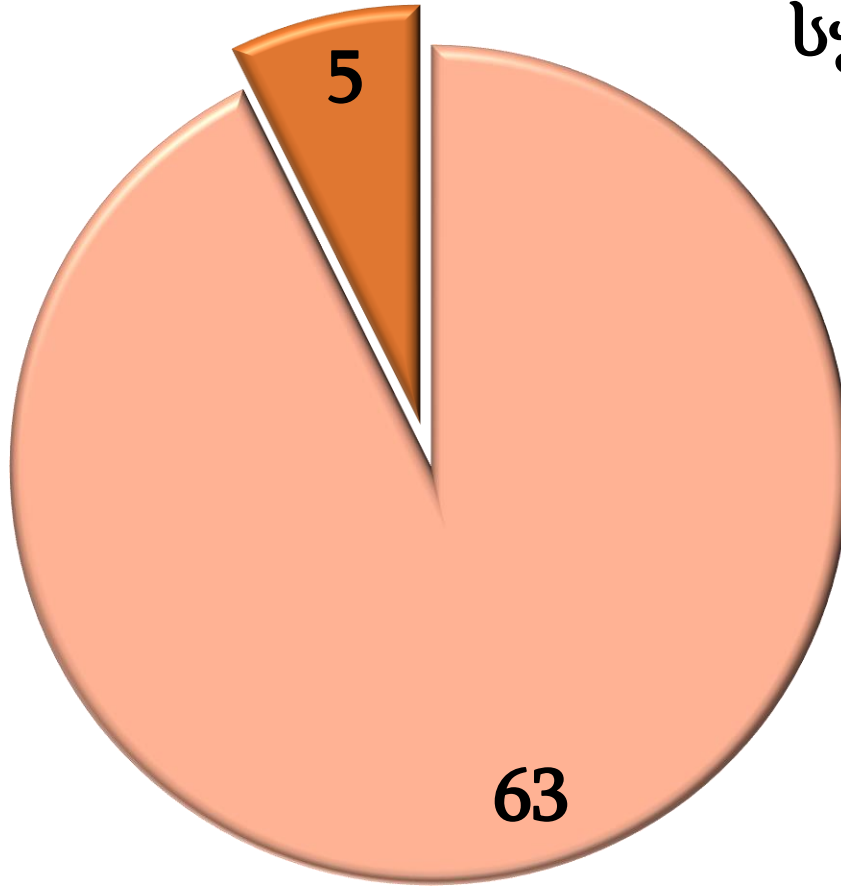

ბრალდებულის სქესი

2018 - 2022

სულ 68 ბრალდებული

- მამრობითი
- მდედრობითი

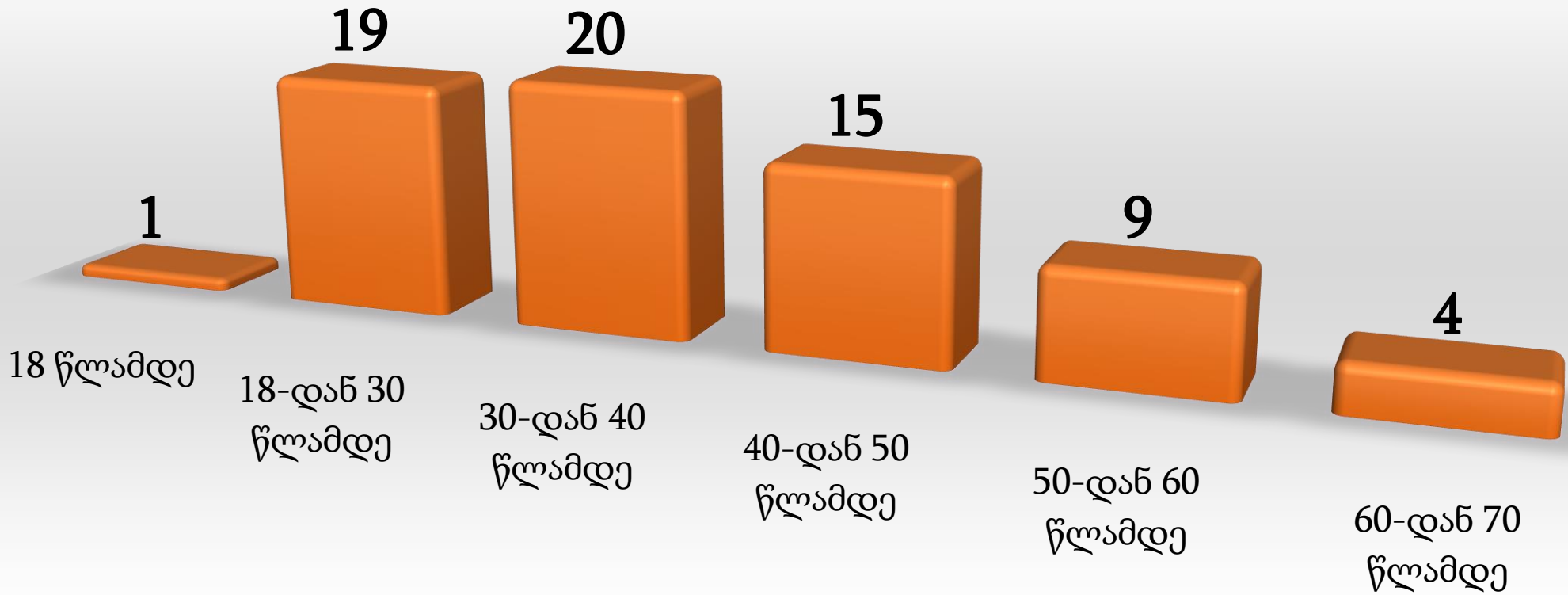

ბრალდებულის ასაკი

2 0 1 8 - 2 0 2 2

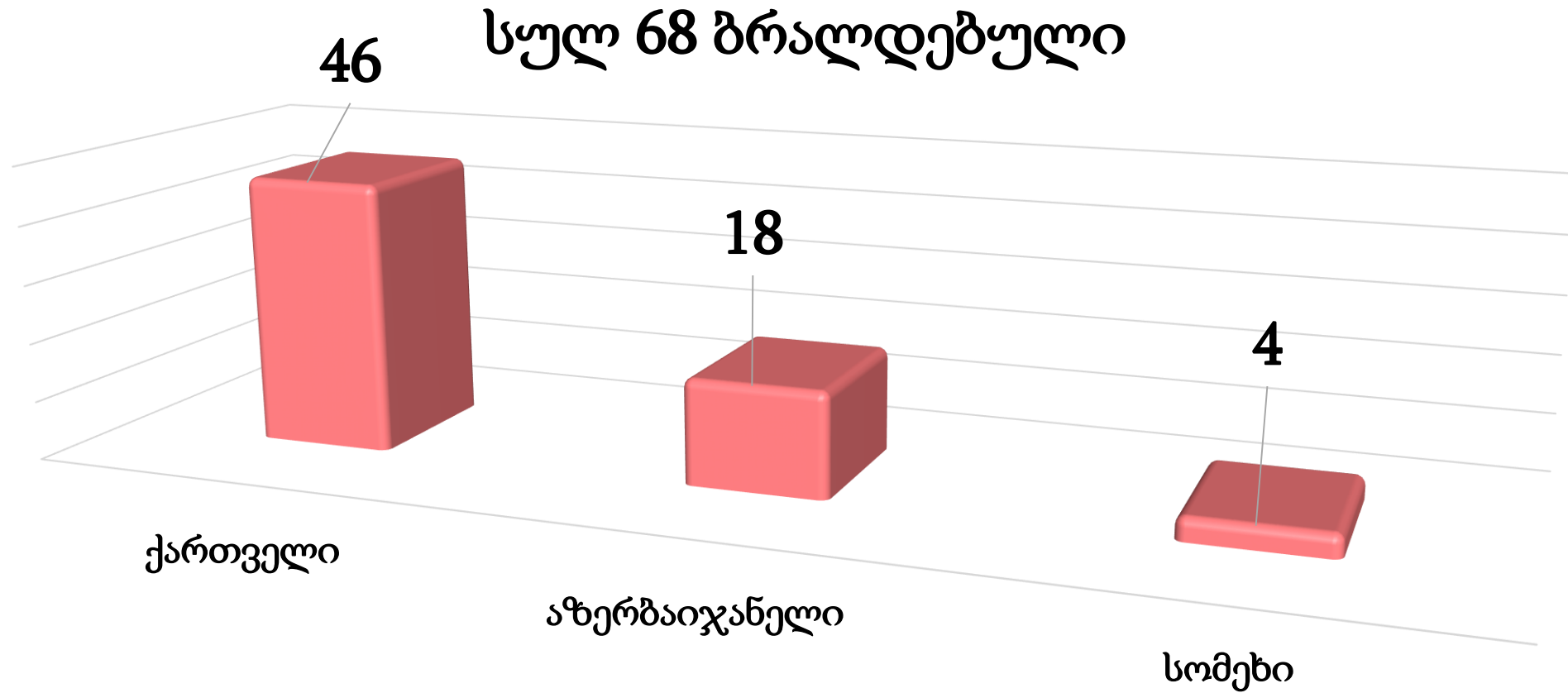
სულ 68 ბრალდებული

ბრალდებულის ეთნიკური და ეროვნული კუთვნილება

2 0 1 8 - 2 0 2 2

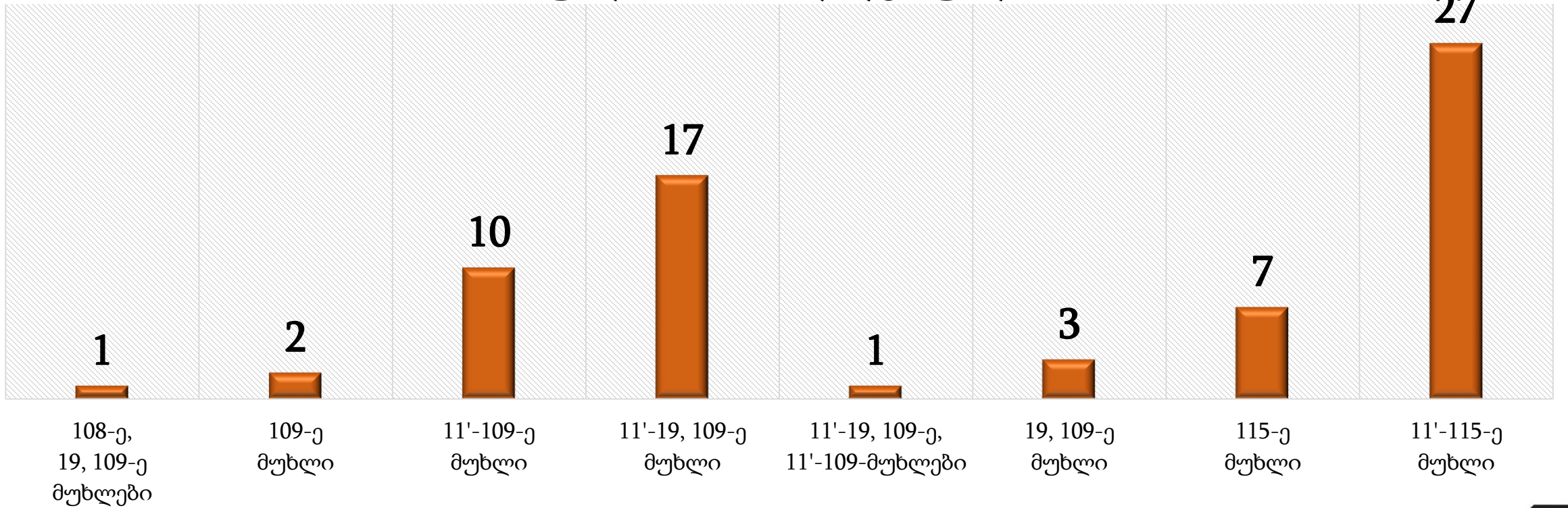

ბრალდების კვალიფიკაცია

2 0 1 8 - 2 0 2 2

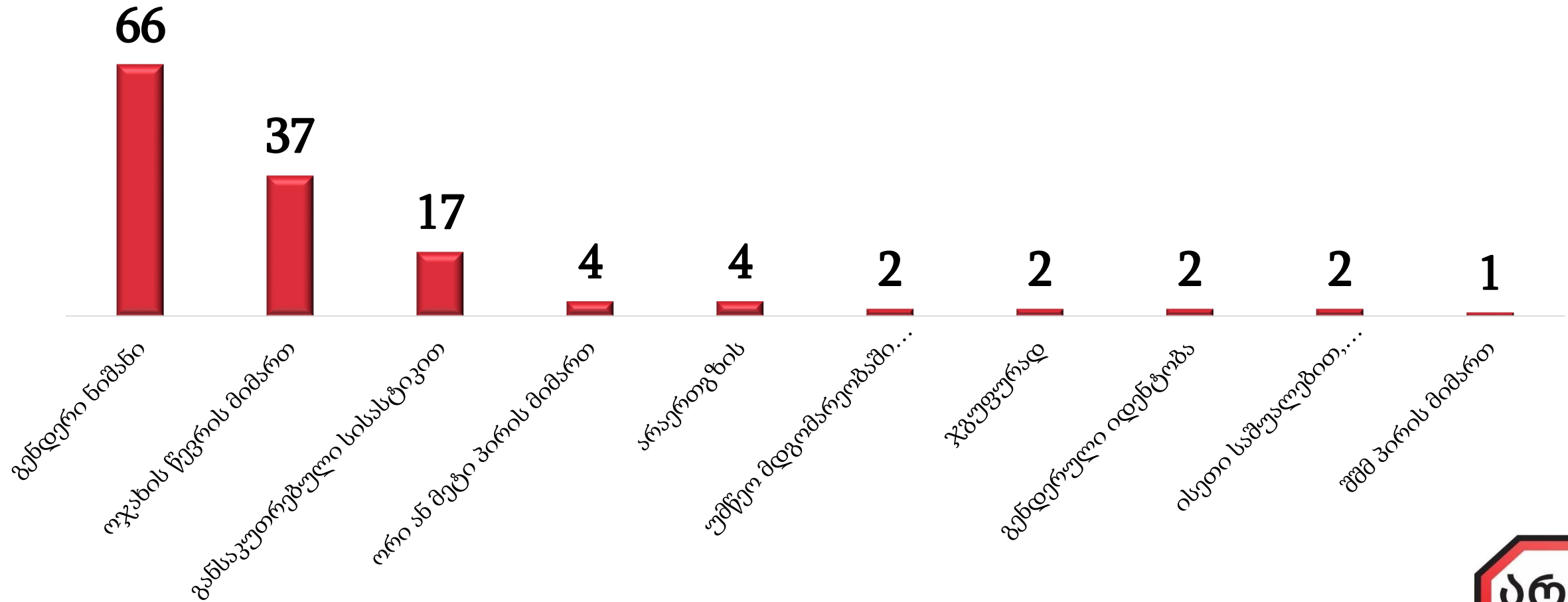
სულ 68 ბრალდებული

პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი გარემოებები

2 0 1 8 - 2 0 2 2

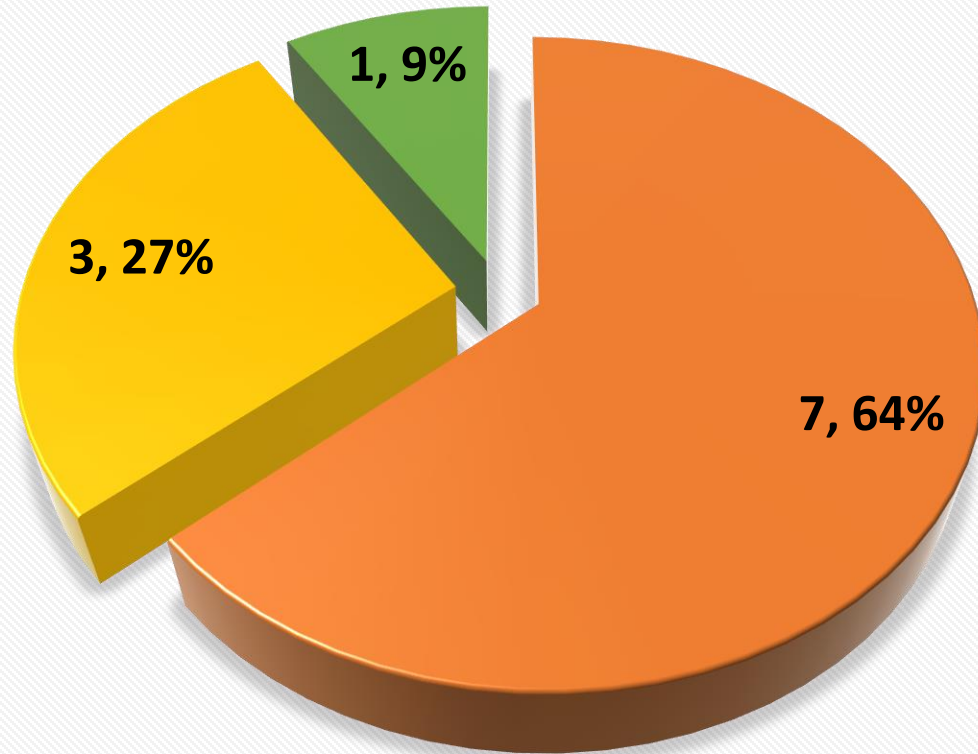

ბრალდებულის ძალადობის წინარე ისტორია იმავე დაზარალებულის მიმართ

2 0 1 8 - 2 0 2 2

სულ 11 ბრალდებული

- ქმედებები და დაზარალება
- ქმედებები
- დაზარალება

ძალადობის წინარე ისტორია

2018 - 2022

სულ 12 ბრალდებული

4

3

2

1

1

1

სსკ-ის 140-ე მუხლი

სსკ-ის 11'-151-ე მუხლი

სსკ-ის 126' მუხლი სსკ-ის 126' და 11'-151-ე მუხლები

სსკ-ის 11'-115-ე მუხლი

სსკ-ის 11'-126 მუხლი

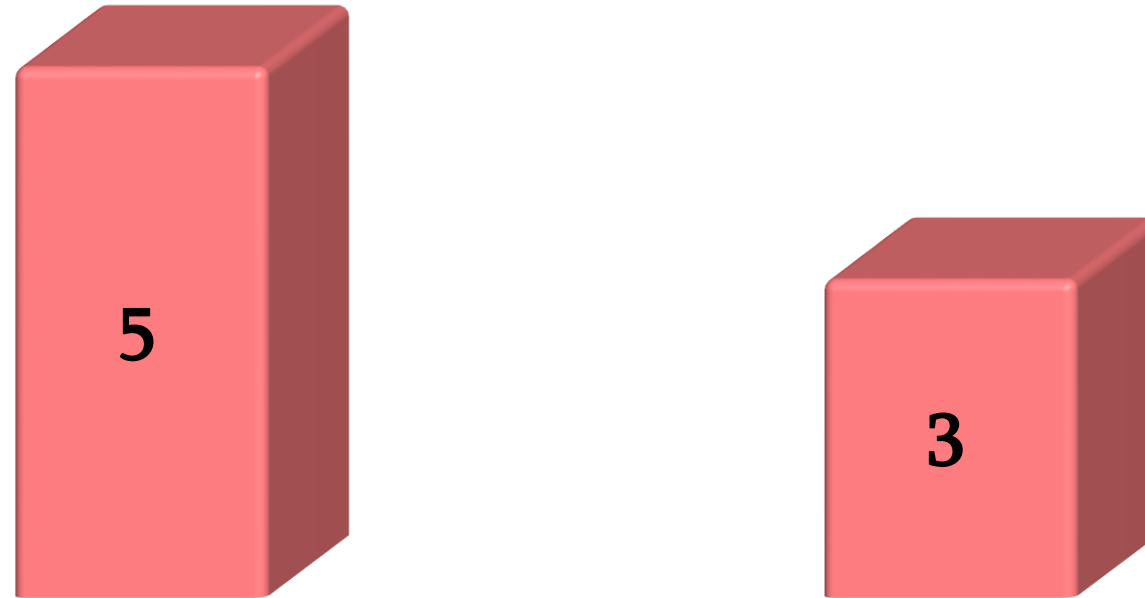

ბრალდებულის ნასამართლობა და წარსული ინციდენტები

2018 - 2022

სულ 8 ბრალდებული

ნასამართლობა

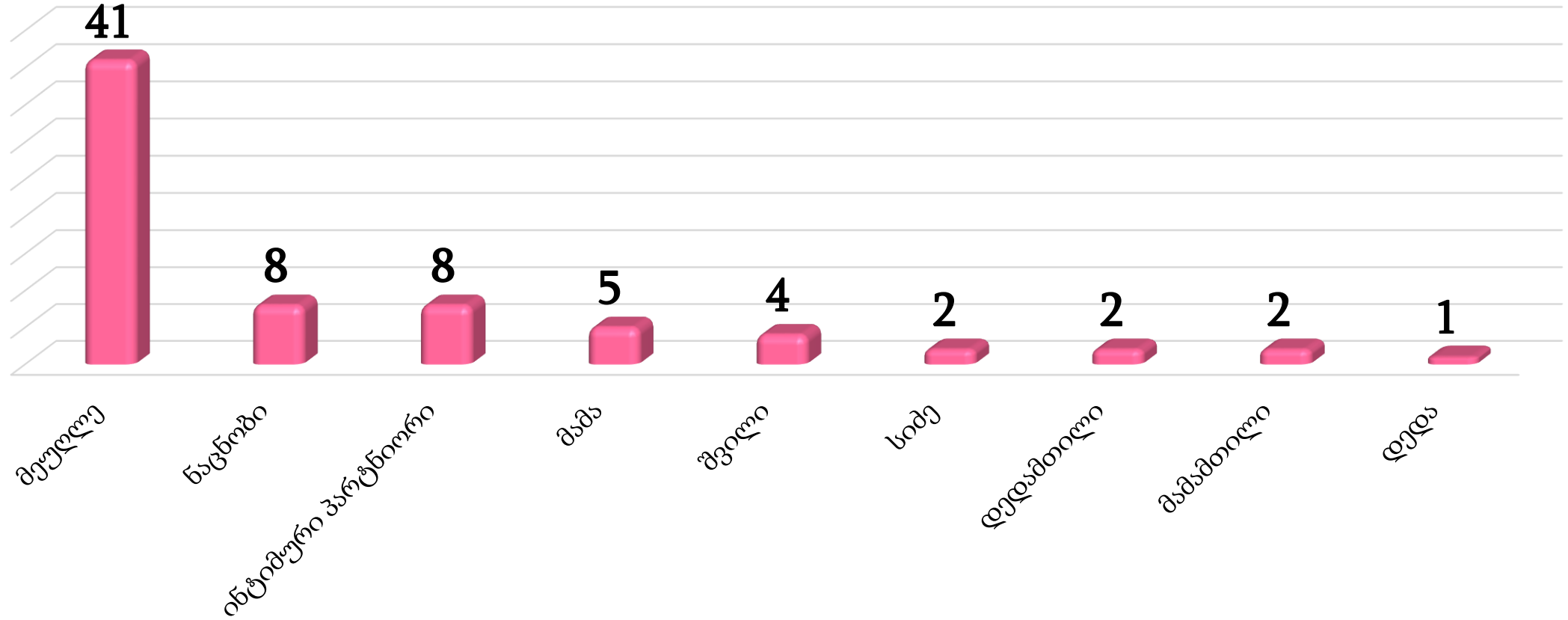
შემაკავებელი ორდერი

ბრალდებულის სოციალური კავშირი დაზარალებულთან

2 0 1 8 - 2 0 2 2

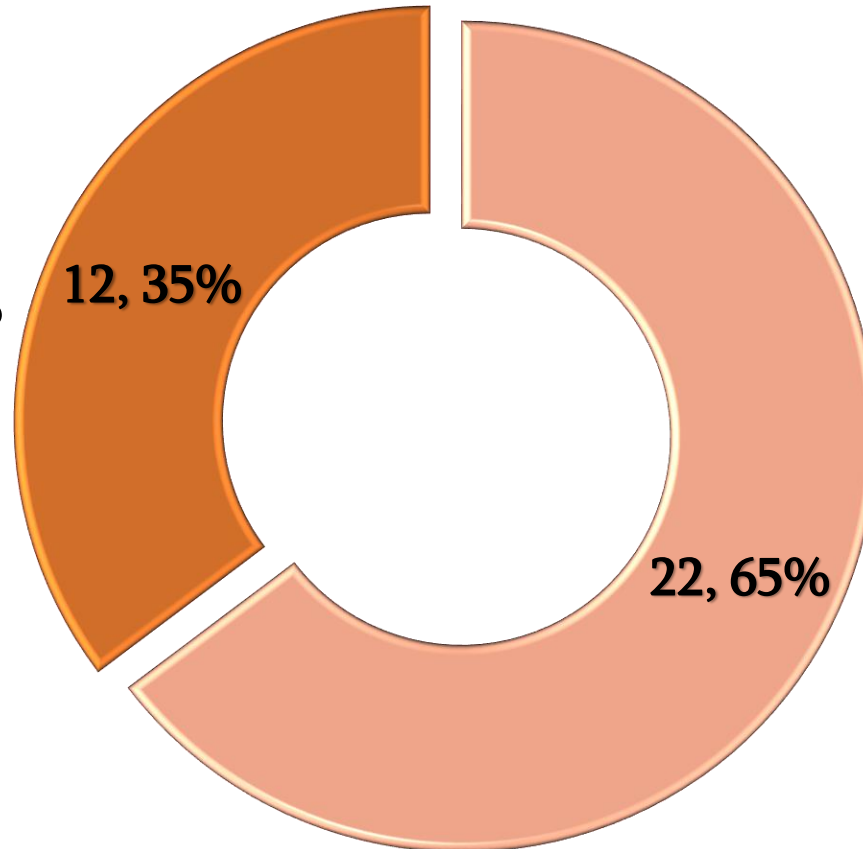

გენდერის გაზიარება განაჩენებში

2 0 1 8 - 2 0 2 2

გამამტყუნებელი განაჩენი 34 პირის მიმართ

- გაიზიარა გენდერის ნიშანი
- არ გაიზიარა გენდერის ნიშანი

ტენდენციები

- ფემიციდის დანაშაულებში გენდერის ნიშნის იდენტიფიცირების გაზრდილი მაჩვენებელი შენარჩუნებულია;
- ინტერსექციური მიდგომა სისხლის სამართლის საქმეებში, რომლებშიც იკვეთება ორი ან მეტი ნიშნით შეუწყნარებლობის მოტივი შენარჩუნებულია;
- ფემიციდში მსჯავრდებული პირების 65%-ში მოსამართლემ გაიზიარა გენდერის ნიშანი პასუხისმგებლობის დამამძიმებელ გარემოებად;
- ძალადობის წინარე ისტორია შესწავლილია სისხლის სამართლის საქმეებში, აღნიშნული ტენდენცია ასახულია სახალხო დამცველის ფემიციდის მონიტორინგის 2020 წლის ანგარიშშიც;

ტენდენციები

- ფემიციდში ბრალდებულების მიმართ შენარჩუნებულია მკაცრი სისხლის სამართლის პოლიტიკა;
- ოჯახური ფემიციდის შემთხვევებზე სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყების მაჩვენებელი მაღალია (80.9%) და აღემატება არაოჯახური ფემიციდის შემთხვევებს (19.1 %);
- ბრალდებულების აბსოლუტური უმრავლესობა სრულწლოვანი მამაკაცია (92.6%);
- ბრალდებულების უმრავლესობა ეთნიკურად ქართველია (67.6%), ხოლო მეორე ადგილს ეთნიკურად აზერბაიჯანელი ბრალდებულები იკავებენ (26.5 %);

ტენდენციები

- ფემიციდის მსხვერპლის ეთნიკური და ეროვნული კუთვნილება მრავალფეროვანია, თუმცა უმრავლესობაში ეთნიკურად ქართველი (56 %) და აზერბაიჯანელი ქალები (25.7 %) არიან;
- ფემიციდის შემთხვევათა უმრავლესობა ქვემო ქართლში დაფიქსირდა, რეგიონის მოსახლეთა საერთო რაოდენობასთან მიმართებით;
- ფემიციდის საქმეებზე სტატისტიკური მონაცემები აღირიცხება გრევიოს სტანდარტის „THE BIG FIVE“ მიხედვით - ბრალდებულის და მსხვერპლის სქესი, ასაკი, ბრალდებულის სოციალური კავშირი მსხვერპლთან, ძალადობის ფორმა, ტერიტორიული განფენილობა;

გამოწვევები

- გენდერული დისკრიმინაციის მოტივის დამადასტურებელი მტკიცებულებების მოპოვება;
- გენდერის ნიშნის გაზიარება პასუხისმგებლობის დამამძიმებელ გარემოებად გამამტყუნებელ განაჩენებში;
- შერეული მოტივები - მკვლელობის ძირითადი მოტივის იდენტიფიცირება, შურისძიების ან/და ეჭვიანობის მოტივი გენდერული შეუწყნარებლობის მოტივთან მიმართებით;
- დაზარალებულის მხრიდან ჩვენების მიცემაზე უარის თქმა;
- ფემისიდის მონიტორინგისა და სტატისტიკური მონაცემების აღრიცხვის განსხვავებული მეთოდოლოგია;

სამომავლო გეგმები

- ფემიციდის სისხლის სამართლის საქმეთა მონიტორინგის მეთოდოლოგიის შემუშავება;
- ფემიციდის სისხლის სამართლის საქმეთა მონიტორინგის გაგრძელება;
- ფემიციდის დანაშაულების სტატისტიკური მონაცემების აღრიცხვის მეთოდოლოგიის გაუმჯობესება;
- გენდერული და ინტერსექციული დისკრიმინაციის შემთხვევების იდენტიფიცირების გაუმჯობესებაზე ძალისხმევის გაძლიერება;
- პროკურორთა გადამზადება და კვალიფიკაციის მუდმივი ამაღლება;
- სამუშაო შეხვედრების ორგანიზება პროკურორების, მოსამართლეებისა და შინაგან საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენლების მონაწილეობით.
- თანამშრომლობის გაძლიერება ქალთა უფლებებზე მომუშავე არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან.

საქართველოს გენერალური პროკურატურა
ადამიანის უფლებათა დაცვის დეპარტამენტი
humanrights@pog.gov.ge